

Hinnakem vääriliselt oma ilmasid!

Tänavune suvi oli Vahe- mere maades ajuti palju hullem kui Eestis.

Mis on vahemereline suvi – paar kuud kehva veesuusailma! Vähemalt tänavu võis selliselt parafraseerida meie kaaskodanike armastatuimat stamplauset.

Juuli lõpul kirjutas üks šveitslasest kolleeg: vahetame ära oma ilmad. Muidugi – siinkandis oli parajasti kuumalaine särava päikesega, pankurite maal aga sadas juba lõrtsi. (Paras neile, pole siis vaja ränka raha kuldada kunstlume tootmiseks!)

Meenutades Eesti suve, võis kiruda vaid jaanikuud, teised kaks olid vahepeal isegi liiga kuumad ja kuivad. Ning kliimaatiline suvi kestis astronoomilise sügiseni välja – asi, mis ei juhtu just väga sageli.

Nõrdinud turistid lõunas

Mis tõmbab põhjamaade inimesi lõunasse? Eks ikka kliima. Tuntud kõnekäänd kõlab ju globaalselt: “Näha Napolit ja surra!” Miks, seda teadis Haljala rahvas – parem soojas surra, kui külmas kõngeda. Ja päikeselised liivarannad nagu Costa del Sol aina ahvatlevad...

AP/SCANPIX

Augusti alguses kallas Bosnia ja Hertsegoviinas mitu päeva järjest kõva vihma, pühkides kõik oma teelt.

Eesti reisigiidide sõnul oli tänavu Itaalias turistidele aga väga kehv suvi. Eriti august: jahe ja sajune. Vaid Lõuna-Itaalias olevat mõneti soojem olnud. Tihti oli sadu sedavõrd tugev, et turistid kükitasid pikki tunde hotellis või mõnes söögikohas varjus ja välja ei saanud, sest vihm seisis nagu sein ees.

Nii kannatas Itaalias veinivinamarjakasvatavate kõrval, kelle viinamarjade kvaliteet sadude ja jaheduse tõttu kannatas, ka turistitööstus.

Kõik, kes on õppinud geograafiat, teavad, et vahemerelist

subtroopilist kliimat iseloomustab kuiv ja kuum suvi ning vihmases talv. Talvel antud pikaajalised ilmaprognoosid polnud sugugi halvad – 75% tõenäosusega ennustati kümnendi palavaimat suve. Tuli aga kõigi näitajate järgi kõige kehvem.

Juunis möllasid Atlandi lähedal hoogsad rahetormid, mis hävitasid Bordeaux' piirkonnas 1000 hektaril viinamarjavälju. Edasi läks hullemaks lõuna pool. Juulikuus nägi Põhja-Itaalia rohkem vihma kui päikest. Augusti alguses tabasid seda kanti erakordselt tugevad pa-

duvihmad, hukkusid inimesed, maju kandsid minema mudavood. Aadria mere supelrannades olid kaunite bikiniikandjate asemel vaatamisväärsusteks väänlevad vesipüksid.

Bergamo piirkonnas töötasid 15. augustil teedel-tänavatel lumekoristusmasinad, lükates kokku raheterakuhjasid. Tuhanded inimesed, kes olid sellal kogunenud traditsioonilisteks pidustusteks, vaatasid kõike nukralt pealt. Äike süüitas maju, üks elanik sai surma.

Veidi paremas olukorras olid suured linnad, kuhu tigidad tu-

ristid randadest jalga lasksid – Uffizi galerii Firenzes on ju alati ilus, sadagu väljas või mitte.

Polnud mujalgi parem

Suveilmaga ei saanud sugugi hoohelda ka teised sealsed turismimaad. Bosnia ja Hertsegoviinat tabas augustis juba teine uputus sel aastal, kahjud ületasid 2 miljardit eurot. Šveitsis uhtusid vihmad raudteetammisid – St. Moritzi lähedal sõitis rong rööbastelt välja. Lõuna-Horvaatiat uhtus pea kogu suve üks torm teise järel.

Püüdes päästa, mis päästa annab, alandasid hotellid hindu, valitsusel soovitati anda kooliõpilastele septembris vabu päevi, et lapsed saaksid meres sulistada, jne. Tagasilööke turisminduses kardetakse ka tuleval aastal.

Lõpetuseks. Niru ilma Vahe-
mere maades põhjustasid muutused õhutsirkulatsioonis põhjapoolkeral: näiteks suunas juuli lõpul nn jugavool külmi õhumassee Arktikast üle Prantsusmaa lõunasse. Tagasiteel võeti kaasa sealset kuumemat õhku ja toodi seda meie maile.

Mis ühele on hea, on teisele halb.